

Het geven van een opdracht aan het college om de inhoudelijke raakvlakken met de buurgemeenten en de samenleving te verkennen en bij de buurgemeenten de wensen ten aanzien van mogelijke samenwerkingsscenario's op te halen, is een nieuwe start na het afblazen van een bestuurlijke fusie door het college en raad van Wijchen.

De gemeenteraad van Wijchen heeft door Necker van Naem een evaluatie van de voorbereiding van de fusie Wijchen-Druten laten maken. Daar kunnen wij mogelijk in dit proces ons voordeel mee doen.

De conclusies uit dit rapport, zijn nog meer schokkend zoals onze fractie ze al heeft ervaren. Om te lezen dat op zaterdag 7 november 2020 beide colleges instemmen met het scenario 'de weg van het smalle pad', om vervolgens de volgende dag de wethouders uit Druten per telefoon mee te delen dat de Wijchense wethouders de stekker eruit trekken gaat ons voorstellingsvermogen bijna te boven.

Maar de evaluatie levert ook leerpunten op.

Zo wordt bij de 'aanbevelingen en aandachtspunten' aangegeven dat als de gemeenteraad vooraf kaders aangeeft en dat niet dient te gebeuren niet in besloten fractieberaden, maar in een openbaar debat zodat het voor de samenleving goed zichtbaar is welke belangen en meningen bij de besluitvorming zijn meegewogen en op welke wijze dat is gebeurd.

Verder hebben de raden, aldus Necker van Naem, nooit een besluit genomen waarbij een meerderheid van de raad deze weg wilde in slaan. De overige fracties werden daar op geen enkele manier bij betrokken. Gevolg was over een herindeling te willen gaan besluiten terwijl er nooit een formeel een raadsbesluit overgenomen is. Het was volgens Necker van Naem, achterkamertjespolitiek waarbij de coalitiepartijen van Druten en Wijchen met hun wethouders in het zogenaamde 'blokhutoverleg' over deze zaak overlegden. Blijkens de informatieavond te Wijchen over de voorbereiding van het fusieproject op 1 juni bleek dat vanuit Wijchen uitsluitend Kernachtig Wijchen aan deze gesprekken heeft deelgenomen. De PvdA en VVD waren hierbij niet betrokken. Het lijkt ons ook niet zo spannend om te weten of het overleg alleen met Kernachtig Druten heeft plaatsgevonden of ook met de dorpslijsten, hoewel wij hier wel nieuwsgierig naar zijn. Dat vooraf over belangrijke thema's informeel gesprekken worden gevoerd is onvermijdelijk. Daar moeten we gewoon eerlijk over zijn en daar is ook niets mis mee. In het informele overleg worden opvattingen uitgewisseld. Er komt niet zomaar een fractie op het idee om plotseling in de raad een discussie entameren waarbij de raad tot besluitvorming komt. Daar gaan altijd informele gesprekken aan vooraf. Wij hebben ons wel afgevraagd waarom wij als Sociaal Maas en Waal Druten, als enige partij in deze raad die in het verkiezingsprogramma heeft staan voor een herindeling te zijn, nooit geconsulteerd is door Kernachtig Druten en de Dorpslijsten. Wij zijn altijd constructief en grijpen het rapport van Necker van Naem niet aan om de gang van zaken schandalig te noemen, of doorgestoken kaart, schokkend, en dat de wethouders excuses zouden moeten maken en hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Zelfs de twee burgemeesters zouden hun conclusies moeten trekken omdat zij totaal geen grip zouden hebben gehad om het fusieproces in goede banen te leiden. Dan worden de burgemeesters nog kwalijk genomen dat ze zelfs niet eens aanwezig waren in het 'Blokhutoverleg'. Juist deze afstand om niet deel te nemen siert de

burgemeesters, burgemeesters dienen boven de partijen te staan. Waar men nu juist afgeeft op dit informele overleg kunnen wij niet serieus nemen dat doen we dus ook niet.

We hebben nu de kans om een andere weg in te slaan omdat we nu, op dit moment, een nieuw en openbaar debat voeren over samenwerking.

Daar mogen wij als raad niet vaag over blijven, maar moeten we zeggen welke ambitie wij hebben om te voorkomen dat we weer geconfronteerd worden met een nieuw debacle. Naast Wijchen hebben we nog twee gemeenten die misschien nog wel meer een natuurlijke partner van Druten zijn. Dat zijn West Maas en Waal en Beuningen. Dat bleek ook uit de enquête onder de inwoners. Aan de westzijde grenst ons grondgebied aan West Maas en Waal en aan de oostzijde aan Beuningen. Mensen uit Deest en misschien in mindere mate ook Afferden hebben veel affiniteit met Winssen en Ewijk. De super in Winssen trekt veel klanten uit Deest. Ook cultureel zijn er veel verbindingen tussen de inwoners van Deest en Winssen. De gefuseerde baaskapellen van Deest en Winssen zijn in het verleden een fusie aangegaan die zeer succesvol is geweest. Met een dirigent uit Horssen en muzikanten uit alle dorpen uit beider gemeenten Europees kampioen geworden in de hoogste klasse. Maar ook bij de toneelvereniging spelen in Deest leden uit Winssen mee. Met Beuningen zouden we naar een gemeente kunnen groeien van ruim 45.000 inwoners, met West Maas en Waal naar bijna 40.000 inwoners. De drie gemeenten, Druten, Beuningen West Maas en Waal samen tot 64.000 tot 65.000 inwoners. Dat is een robuuste gemeente die bestendig is voor de toekomst. En natuurlijk mag wat ons betreft Wijchen nog aansluiten om tot één gemeente Maas en Waal te komen. Blijft men liever zelfstandig dan zijn we even goede vrienden. Maar alleen een nieuwe poging met Wijchen te ondernemen lijkt ons niet een van de eerste opties.

Wij weten vanuit het draagvlak onderzoek waar de zorgen van onze inwoners liggen. Men hecht aan een eigen identiteit van het dorp met een gezond verenigingsleven. Ook aan een gemeentelijke publieksbalie in de nabijheid wordt gehecht. Hoewel wij geen enkele twijfel hebben dat er in het land van Maas en Waal ooit een gemeenteraad zal komen die hier geen oog voor zal hebben dienen we dat duidelijk te blijven communiceren.

Wij ondersteunen het proces om naar een nieuw bestuurlijk perspectief voor Druten te zoeken. Daarbij zal onze zoektocht toch vooral gericht moeten zijn op een perspectief van een herindeling met een of meer gemeenten in het land van Maas en Waal en het is goed dit ook uit te spreken zodat ook onze inwoners en gesprekspartners weten waar we op koersen. Voor het college zal dit de gesprekken ook vergemakkelijken, ze hoeven dan niet met meel in de mond te praten.

Daarom willen wij de voorgestelde besluiten in de 'Beslisnota' dan ook amenderen door toe te voegen:

In de besprekingen met de colleges van de buurgemeenten de mogelijkheid tot een gemeentelijke herindeling mee te nemen en de raad hierover te informeren. Dit amendement heeft het niet gehaald. Men vond dit in deze fase veel te ver gaan. SMW dus niet.

Het rondje langs de colleges kan ook aangegrepen worden voor intensievere contacten tussen de raadsleden Dat geven wij nog graag mee aan ons college. Dergelijke informele contacten zijn echt heel erg van belang.